

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Cruce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cap. 9. Vnde aliquorum deceptio circa sinistram suspicionem, minusque benignam censuram aliquarum propositionum venerabilis nostri Ioannis orta fuerit, declaratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

CAPVT IX.

*Vnde aliquorum deceptio circa sinistram suspicionem,
minusque benignam censuram aliquarum pro-
positionum Venerabilis nostri IOANNIS
NIS orta fuerit, decla-
ratur.*

CVM sæpè verisimile dictum sit, doctrinam Venerabilis nostri IOANNIS, non solum non suffragari hæreticorum, qui illuminati dicuntur, falsis dogmatibus, sed etiam illis omninò aduersari, idque ex ipsamet horum librorum sincera lectione euidenter appareat, insuperque plures ex propositionibus infra referendis, de quibus aliqui sinistra suspicati sunt, quasi prædictorum hæreticorum doctrinam sapiant, ad eò sint doctrinæ nostræ fidei, SS. Patrum testimonijs, sanæ Theologiæ, ac veritati aptè conformes, vt nullatenus de eis potuisse rationabiliter dubitari videatur: his igitur de causis meritò posset aliquis inquirere, quonam pacto fieri potuerit, viros aliquos non omninò ineruditos adeo deceptos fuisse, vt sinistram hanc, de prædictis propositionibus, horumque librorum doctrinam, opinionem, vel suspicionem conceperint, propositionesque adeò manifeste veras, minus benigna censura dignas existimauerint. Ante quàm igitur, ad singulas propositiones in particulari explicandas, & confirmandas in secunda huius Elucidationis parte accedamus, huic quæsito satisfacere, ac prædictæ suspicionis sinistrae radicem, & fundamenta detegere placuit, quod in præsentî capite præstabimus.

Vt igitur id radicitus intelligatur, animaduertendum est, nihil magis humani generis hostem, propter spiritualis nostræ salutis inuidiam, & odium, curare, ac semper curasse, quàm vt homines ab orationis, & contemplationis studio, vnde omnia nobis bona promanant, auerteret; ad quod assequendum, inter alia media, vnum præcipuè tanquam efficacissimum eligit, scilicet orationis, & contemplationis viam, tamquam valdè periculofam, ac multis erroribus expositam proponere; exempla quoque aliquorum, qui in ea periclitati sunt, ac diuersimodè à Dæmone decepti, ac illusi fuerunt, in erroresque, & absurda, præcedenti capite relata, inciderunt, in medium adducere, ac valde vigere, vt ex hoc, huiusmodi via, & studium ab alijs suspecta haberentur, ab eisque, propter timorem prædictarum illusionum, ac errorum, auerterentur.

Quod rectè cælestis illa Magistra Sancta Mater nostra THERESIA in suis libris sæpè adnotauit, sed præcipue cap. II. suæ vitæ his verbis: *Difficultates, quas primum incipientibus Diabolus proponit, ne viam hanc ita vt oportet, ingredi incipiant, maxime sunt & plurimæ; vt qui optimè calleat, quantum inde sibi damnum obueniat, nō solum quod hanc animam amittat, verum etiam eius occasione alias plurimas; tã multas igitur eu difficultates & pericula obijcit, vt nō paruo, sed maximo eis, ad non retro stercendum, opus sit animo, nec non maxime Dei gratia. &c.*

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica
NVI
124

& cap. 21. Viæ perfectionis inquit: Sape nos demon in hoc itinere conatur precipitare obsequium multa in eo inesse pericula, ille & ille per hoc perijt, alius ille deceptus est, alius qui multum orationis vocali deditus erat, lapsus est, alijs diabolus illustri: non sunt curandi isti timores nec pericula, & cum hac sit via regia, per quam Rex noster & omnes electi & sancti iuere, nemo nos seducat, aliam nobis viam demonstrans quam orationis. Hoc Religiosorum munus est, & quicumque vobis aliquid istius periculum contineri diceret, illum vti periculum quoddam habitore & fugite. Non sinit Deus inquam viam orationis cuius via periculosa habeatur. Sed hanc timendi occasionem, diabolus inuita sua vafritie aliquos, qui prius orationis studio tenebantur, ad lapsum pertrahendo. Sed videte quæ intolerabilem cecitatem: non enim considerant quam multa hominum millia ideo in hæresim aliquæ grauius mala prolapsi sint, quod orationi non insisterent, nec quid ea esset seruent. Quod autem ter tam multos diabolus quo hac ratione melius negotium & rem suam ageret, nonnulli sentiam qui orationem frequentabant (quos facile esset enumerare) ad lapsum pertraxerit & decepterit, hoc factum est, quod nonnulli in rebus ad virtutem spectantibus, tam timidos esse fecerit, &c.

4. Vnde, tam in prædictis locis, quam in alijs multis ipsamet Sancta THERESIA maxime hortatur omnes, vt propter huiusmodi pericula, nequaquam deterreamur, sed potius astutiam, & inuidiam Daemonis cognocentes, maiori studio hanc tam salutari exercitio incumbant, & idem cap. 8. suæ Viæ inquit: Non in illo solo sancto quodammodo timeant, qui mentali orationi sese applicare timent: & vere cur metuant nescio, consilium vobis Damon hunc metum causat, vt per eum vere nobis noceat ac maleficiat, cum scilicet per hunc incidit, quo minus recogitem, quoties & quam grauius Deum offenderim, quantum illi debeam esse infernum, ac caelestem gloriam, denique ne cogitem ingentes illos cruciatus & labores, quos mea culpa subiit. Si ergo oratio, etiã ipsi minime seruentibus, imo etiam aduersus ipsum de iniquis tunc tempore prodest ac necessaria est, & nemo dicere in veritate possit, vllum ex ea damnũ provenire, sed ut sit, maius ex eo sequi, quod oratio nro colatur, cur queso, eam omittant qui Deo vel seruiunt, vel seruire volunt? Quod cur facerent, cuius prorsus non intelligo, nisi fortassis, vt vitæ huius vel suis ac difficultates maiore cum difficultate transigant, Deoque velut ianuam occludant, ne quam ipsi in illa consolationem & recreationem inmittat. Illorum profectò me miseret, quod suo de spectato Deo seruiant, cum è contra ipsi, qui orationi se dant, ipsamet Dominus sumptus omnes quam largissimè quodammodo suppetat. Et cap. 39. viæ perfectionis sic inquit: Esi autem illud mirabile & nouum, quasi si Diabolus non tentaret eos, qui viam orationis minime insistant, & homines magno obstupescere, si quando aliquem, qui perfectionis iam propior sit, ab eo de ipsi contingit, quam si verum aliorum millia, quos in maximis erroribus & publicis peccatis hæere vident; inter quos necesse est est inquirere num quis bonus aut malus sit; hoc namque iam inde à mille leucis facile auditur. Sed vt verum fatear, merito id faciunt: nam tam paucos Daemon accipit illorum, vt velut nouum, & innotitum & inusitatum quid admirationem moueat; cum hominibus proprium sit, facile prætere, ne reflectere ad ea que assidue vident; quod vero raro & vix aliquando contingit, maxime per mirari. Imo ipsimet Diaboli hanc in illis admirationem adaugent, quod in bonum illorum id cadat cum propter vnum qui ad perfectionem tendit, perire faciant multos. Nolite timere carissima per hanc orationis viam, que per multa sunt, incedere. Caterum via ipsa per se secunda est. Citius porro & facilius hanc dubie à tentationibus liberamini cum Domino vicina & propiora estis, quam dum ab eo distabit. & cap. 40. sequenti sic ait. Vt enim animam vestram Damon inquietet, impediaturque quominus tantis bonis fruatur, sexcentos vobis timores incutiet cum per se, cum per alios. Putatisque per

rum demonis interesse quod in huiusmodi timores homines cogitat: non parum certe, sed permultum eis id interest: ita quippe duplex damnum inferit. Primum, quod eos qui audiunt, timidos reddat; qui idem se orationi applicare verentur, ne pari modo decipiantur. Alterum quod aliqui plures longe ad Deum se conuertent, videntes eum tam esse bonum, (vix demonstrati) & possibile esse, ut is se peccatoribus modo tam familiarem exhibeat. &c. Hanc etiam demonis inuidiam adnotauit S. Nilus cap. 45. de oratione, ibi. Vehementer inuidet homini oranti Damon, & omni arte, atque machina vitur, ut illius propositum laedat, &c. Quod idem cap. 46. seq. profequitur.

Hacigitur de causa, cum Dæmoni perspectum sit, quam viles, & necessarij sint ad orationis, & contemplationis studium suadendum, atque in hac parum trita, imò potius valde recondita via homines dirigendos, libri spirituales, ac Mystici, qui de hac materia, eiusque reconditis secretis optimè tractent, quantaque ex horum librorum lectione damna ipsi Dæmoni prouentura sint, illud semper præcipuè curauit, curatque, ut quoties aliquis huiusmodi liber prodierit, aliquos non omninò ineruditos (quamuis in Mystica Theologia parum versatos, minusque expertos) sub Catholica doctrina zeli prætextu excitet, ac tanquam suæ astutiæ instrumenta moueat, ad hoc, ut aliorum verborum exteriorem dumtaxat sonum attendentes, aduersus huiusmodi libros acriter insurgant, eorum doctrinam tanquam de Illuminatorum erroribus suspectam damnent, atque ad eò à communi fidelium vsu relegari curent.

5.

Vnde propter huiusmodi Diaboli inuidiam astutamque sollicitudinem, hanc persecutionem, ac remque censuram sub zeli prætextu, fere omnes excellentiores libri agentes de contemplatione, ac Mystica Theologia illustriorum Doctorum, quos sancta Mater Ecclesia, tanquam utilissimos approbat, & veneratur, passi sunt, ut multis exemplis supra capite 1. latè ostendimus: plurimisque alijs ostendere possemus: ex eodem principio sinistra aliquorum suspicio circa aliquas propositiones librorum Venerabilis nostri IOANNIS dimanauit: eoque magis, quo huiusmodi libri excellentiorem, & personis spiritualibus vtiliorem, ac magis necessariam doctrinam continent: ut supra cap. 2. ostendimus; eo enim ipso Dæmonis inuidia creuit, eaque crescente, prædicta quoque persecutio, sub zeli prætextu, incrementum suscepit.

6.

Si autem aliquis inquirat; quonam pacto, vel quo fundamento ducti potuerint homines, alias non ineruditi, nec malitiosi, ita falli, ut de doctrina ad eò apertè vera, secura, & vtili sinistram hanc opinionem conceperint; triplicem huius rei causam breuiter assignabimus; in quarum numero nullatenus prauum affectum, aut malitiam computabimus; hanc enim, ut potè cuius Christiano animo valde indignam, ab eiusmodi viris longè abesse, supponere volumus.

7.

Prima est, quod prædicti viri, propter ingens odium, quod merito conceperunt aduersus falsum illud otium, suspensionem, & quietem, ex quo tanquam ex præcipuo fundamento hæretici illi, qui Illuminati dicuntur, suos omnes errores deducunt, ut capite præcedenti demonstrauimus; propter ingens inquam huius falsi otij, & quietis odium; eo ipso, quod in his, & alijs Doctorum Mysticorum libris doctrinam, sanctum contemplationis otium, suspensionem, & quietem, in sensu infra in progressu huius Elucidationis explicando, suadentem legunt, ad verborum dumtaxat sonum, in quo similitudinem, & conuenientiam aliquam, quo ad hoc cum

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI
128

falso illo otio, & quiete reperiant, attendentes; statim fidei, ac sinceræ doctrinæ zelo inardescunt, eiusmodique zelo succensi, absque maturiori discussione, & examine, & absque antecedentium, ac subsequantium collatione, illam doctrinam, de contemplationis otio, & alias quascumque illi anæxas, tanquam de Illuminatorum erroribus suspectas, vel eis patrocinantes damnant.

8. Sed imprudenter sanè, ac temerè, & cum magno animarum dispendio huiusmodi iudiciū de his rebus proferunt: vnde debuissent illi, qui sic iudicant, advertere, non posse quempiam rectè de aliqua scriptura, aut doctrina iudicare, si externum tantum verborum sonum, vel aliquas dumtaxat propositiones à tota contextus serie interceptas accipiat, sed necessarium esse rerum ordinem, & consequentem attendere, singulas propositiones, cum antecedentibus, & consequentibus conferre, earumque legitimum sensum maturè indagare, ac discutere, sin minus, iudicium illud multis erroribus expositum, ac planè temerarium fore: vt optimè docuit D. Ioannes Chryostomus hom 39. in Ioannem his verbis: *Sicut qui metalla fodere aggrediar, artem ignarum, aurum venam non inuenit, sed confundit, & laborem subit incassum; ita qui dumtaxat Scripturarum ordinem non intelligunt, qui earum proprietatum leges non exquirunt, sed omnia ad verborum sonum accipiunt, aurum terra confundentes nunquam in huiusmodi thesaurum consequentur, &c.* quæ sententia ad eos etiam, qui cæteras scripturas legunt, proportionabiliter applicanda est, quo etiam pacto Medin. 1. 1. quæst. 22. in hunc loquens de impetu spirituali ait: *Impetus temerè & sine ratione non sunt reprobandi.* Quæ omnia docuit Paulus, dum 1. ad Thessalonic. 5. n. 19. ait: *Spiritum nolite extinguere, prophetia nolite spernere, omnia autem probate, quod bonum est, tenete, &c.* Vnde qui sine examine, & discussione matura iam dicta, propter verborum dumtaxat sonum, spiritualem aliquam doctrinam damnant, proculdubio Apostoli præceptum transgrediuntur, si quidem suo temerario iudicio plurimum spiritum extinguunt, doctrinam diuinitus inspiratam spernunt, non omnia probant, nec quod bonum est, tenent; de quo sapè in die iudicij strictam rationem reddent (quamuis id malitioso animo non fecerint) eo quod temere in re hac tanti ponderis iudicium ferre voluerunt, cum magno animarum detrimento, spiritualisque earum profectus impedimento, quod rectè adnotauit Venerabilis noster IOANNES in libro qui inscribitur, *Flamma aurius viua*, Cantic. 3. versu 3. §. 11. his verbis. *Verum fortassis homines isti bono ducti zelo in errorem labuntur, eo quod eorum scientia non se amplius extendat. Non tamen propterea excusati sunt, cur rudem suam manum rei quam ignorant, adhibere non verentur, nec tales amplexas ad eos, qui melius eas intelligant, & dirigant, transmittunt. Nec enim exigua res est oneris & culpa, in causa esse: vt inestimabilem bonorum iacturam faciat anima incepta consilia, imo vt tota persumat: vnde ille qui temerarie errat, cum obligatus sit non errare, non erit absque pena secundum modum damni quod intulit. Diuina siquidem negotia consideratè admodum oculatè tractanda sunt, præsertim, quæ res tam delicatas sublimisque concernunt, in quibus quasi inuocatum lucrum si non erretur, sperari potest, immensum vero detrimentum imminet, si aberretur.*

9. Debuissent etiam prædicti secundo advertere suum iudicandi modum esse similem iudicio, quod hæretici de Scripturis Diuinis faciunt, ac modo quo eis abicitur, ita scilicet, *Vt (quemadmodum ex Clem. Alex. lib. 7. Stromatum. supra cap. 3. dicebamus) non omnibus Scripturis Diuinis vtantur, deinde non perfectis, nec vt contenti in re-*

quirit, sed soligant ambigüe dicta, paucis spatim hinc inde decerptis vocibus, & nulla significationis ratione habitis, ad solum nudumque vocabulum affixi sunt. Quod citato cap. 3, latius propositionibus vtuntur, deinde non perfectis, nec vt totius doctrinæ contextus requirit, sed sumunt aliquas propositiones ambigüe dictas, paucis spatim hinc inde decerptis vocibus, & nuda significationis ratione habitis, ad solum nudumque vocabulum otij, suspensionis, quietis, ac similia, in quibus aliqua cum illorum hæreticorum vocabulis exterior consonantia apparet, affixi sunt; quid ergo mirum, si in tali iudicio, & censura omnino errent, ac veluti in meridiana luce cæcutiant?

Debuissent ijdem tertio aduertere, non rectè propositionem aliquam damnari, aut suspectâ haberi, quamuis quoad verborum sonû, & corticem cû falsa aliquorum doctrina conuenire videatur, dummodo ex antecedentibus, & subsequenribus, & ex tota contextus serie, non illi falsæ doctrinæ conformem, sed potius aduersam esse constet, & idè hæc omnia prius maturè discutienda esse, antequam propositio aliqua damnetur, vel relegari intendatur; ne fortè sub falsæ doctrinæ titulo, & apparenti dumtaxat similitudine, aliqua doctrina, re ipsa vera, & salutaris, cum magno animatum dispendio, exterminetur. Hanc enim de causa Christus Dominus Matth. 13. in parabola zizaniz propositus interrogacionem seruorum, qui cognoscentes zizaniam superseminata esse ab inimico in medio tritici, dixerunt Patri familias, *Vu, inus & colligimus ea?* Quibus ille respondit, *non, ne fortè colligentes zizaniam, eradicetis simul cum eis & triticum: sinite vtraque crescere, vsque ad messem, & in tempore messis, dicam messoribus: colligite primum zizaniam, & alligate ea in fasciculos ad comburendum; triticum autem congregate in horreum meum.* Hanc enim responsionem, in sensu quem proposuimus, explicant plures ex SS. Patribus, nempe Hieronymus super hunc locum his verbis: *Inter triticum, & zizaniam, quod nos appellamus lolium, quamdiu herba est, & necdum calamus venit ad spicam, grandis similitudo est. & in discernendo, aut nulla, aut difficilis distantia, monet ergo Dominus, ne verbi, quod est ambiguum, cito sententiam proferamus, &c.* Similiter D. Thomas in proprijs commentarijs super eundem locum, assignans quatuor causas, quare non debeant eradicari zizaniam, quo vsque crescant, tertiam causam sic adducit. *Tertia ratio, quia aliqui videntur mali, & non sunt; idè si velles euellere malos, statim multos bonos extirparet; & hoc apparet, quia noluit Deus, quod colligerentur, donec ad perfectam maturitatem peruenirent.* Vnde 1. ad Corinth. 4. *Nolite ante tempus iudicare, &c.* Idemque docuit D. Chrysostomus homil. 4. in Matthæum, inquit: *Sed propter quid dicit: Colligite primum zizaniam: vt non timeant boni, quasi simul cum zizanij collatur frumentum, &c.* Ac tandem Rabanus ibi inquit: *& notandum, quod vbi dicit, ne fortè colligentes zizaniam, donauit nobis discretionis exemplum, &c.* Quæ quidem discretio in eo consistit, vt scilicet, vbi ambiguitas aliqua in doctrina reperta fuerit, antecedentia, & subsequenta maturè discutiatur, vt sic veritas appareat, eaque cognita, id quod reijciendum est reijciatur, & quod retinendum est, teneatur, quamuis quoad verborum corticem ex aliqua parte similitudinem cum falsa doctrina habere videatur.

Pro quo, non possumus non egregiam illam sententiam Clementis Alexandrini libri 7. Stromatum, quam capite tertio adduximus, iterum in presenti referre: *Est ergo (inquit ille) nobis maiori studio, & cura præscrutanda ea, quæ*

10.

11.

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI
129

verè est veritas laborem autem sequitur dulcis inuentio, & memoria; est ergo labor inueniendi, sed
eundem propter hareses, sed non est omnino desiciendum; nec enim si appositus sit fructus, non est
dem verus, & maturus, alius verò factus ex cera, quam maxime similis, propter similitudinem est
abstinendam ab utroque, & quomodo si vna quidem sit via regia, & multi etiam alie, ex quibus
aliquæ ferunt in præcipuum aliqua verò à flumine rapide fluentem, aut ad mare profundum, cum
dubitauerit quæ sit via, iuge de prope, et assensionem, sed uterque via regia, & tria, & similia
à periculo; ita cum alij alia dicant, de veritate non est discedendum, sed est exactius, & diligenter
inquirenda eius exactissima, & accuratissima cognitio: nam cum olivibus hortensibus vna etiam
nascuntur herba, num ergo abstinent Agricola à cultura hororum, &c. Quibus similitudinibus
consonantiam, quæ inter doctrinam aliquam, cum falsa, & erronea reperitur, non
statim reiiciendam, aut damnandam esse, vel eius studium omittendum, sed maiorem
deberi diligentiam apponi, ut omnibus antecedentibus, & consequentibus rectè,
& maturè perpenis veritas appareat, sanaque doctrina quantumvis falsè appa-
renter similis approberetur, & teneatur; de quo plura diximus citato cap. 3. ubi etiam
ostendimus, non esse sufficiens argumentum, ad aliquam doctrinam damnandam,
quod hæretici eam in suorum errorum patrocinium adducant, cum id etiam in sa-
cra Scriptura, Sanctorumque Patrum libris frequenter faciant: non ergo propter ali-
quam doctrinam Venerabilis nostri IOANNIS, aliorumque Doctorem Mysticorum
sanctum contemplationis otium, suspensionem, & quietem suadentium, verbalem
ac superficiale similitudinem, cum pestifero Illuminatorum errore, circa falsum
illud otium, suspensionem, & quietem, quam præcedente capite retulimus, vel etiam
propter aliquorum ex prædictis Illuminatis astuciam in doctrina hac, in suorum er-
rorum patrocinium dolosè alleganda, debuerunt isti eam damnare, aut suspectam
habere, ac velle relegere, cum re vera nullatenus pestiferæ illi doctrinæ suffragetur,
sed potius omnino aduersetur, ac longe diuersimode Venerabilis noster IOANNES,
ac Doctores Mystici, nec non, & Sancti Patres, huiusmodi otium, suspensionem, &
quietem accipiant, quam ea sumunt prædicti hæretici, cum quibus, non nisi quo ad
aliquorum verborum sonum conueniunt, ut in progressu huius Elucidationis mani-
festè ostendemus, & ex ipsa horum librorum lectione satis constat.

12.

Debuissent quarto prædicti aduertere, non solum in Doctorem Mysticorum, ac
SS. Patrum libris, sed etiam in Scriptura sacra frequenter reperiri propositiones ali-
quas quæ, si separatim, & ab antecedentibus, & consequentibus auulsæ sumantur,
non Catholicum, sed erroneum, & hæreticum sensum efficere videntur, ad quarum
proinde rectum iudicium non sufficit, eas, ut sic auulsas, & separatas, examinare, sed
necessarium est, eas cum antecedentibus, & consequentibus, & cum totius contextus
serie diligenter conferre, ut sic verus earum sensus, ac diuersitas, imò & oppositio,
quam habent cum apparenter similibus hæreticorum propositionibus, dignosca-
tur. Plura sanè huius rei exempla adducere possemus, sed, prolixitatis evitandæ gra-
tia, vnum vel alterum sufficiat. Quis enim nesciat dogma hæreticorum esse, non
fide iustificari, & tamen Paulus ad Rom. 5. num. 1. eandem propositionem eisdem
verbis statuit asserens: *Iustificati ergo ex fide pacem habeamus, &c.* Si ergo quis propo-
sitionem hanc Pauli, hæreticorum propositioni in verbis à Deo similem, à contextu
scilicet

serie auulſam ſumeret, vellerque illam, vt ſic tanquam hæreticam damnare, turpiter proculdubio erraret, imò & ipſe hæreticus eſſet, non alia certe de cauſa, niſi quia contextus ſerie non aduertit; iuxta quam hæc eadem propoſitio, prout à Paulo profertur, nullatenus hæreticorum errori ſuffragatur, ſed potiùs illi omnino aduertatur, quantumuis quoad verborum ſonum, & corticem illis fauere videatur, eamque ipſi hæretici in ſui erroris patrocinium adducant? Similiter hæreticorū dogma eſt; nos iuſtificari per gratiam, & iſtitiam, quæ eſt in Deo aut in Chriſto Domino; & tamen D. Paulus ad Titum 3. num. 7. aſſerit, nos iuſtificari gratia ipſius Chriſti, quæ propoſitio prout ab hæretico profertur, erronea, prout verò habetur in Paulo, Catholica eſt; quod diuerſum iudicium ex antecedentibus, & conſequentibus ſumitur, & idèd peſſimè iudicaret, qui ad hæc non attendens prædictam Pauli propoſitionem propter hanc verbalem cum hæreticis ſimilitudinem, vel quia ipſi eam in ſui erroris patrocinium adducunt, damnaret, vel ſuſpectam haberet.

Hæc ergo de cauſa vehementer errant, ac temerariè iudicant, qui propoſitiones aliquas, quæ in libris Venerabilis noſtri IOANNIS, aliorumque Doctorem Myſticorum reperiuntur, ſeparatim à contextus ſerie, & ab antecedentibus, & conſequentibus auulſas ſumunt, & propter aliquam verbalem ſimilitudinem, quam cum Illuminatorum falſis dogmatibus, vt ſic, habent, vel quia ipſi illuminati eas, vt ſic auulſas, ad ſuorum errorum patrocinium adducunt, prædictas propoſitiones damnant, vel ſuſpectas habent; cum tamen reuera, ſi cum antecedentibus, & ſubſequentibus, totiusque contextus ſerie conferantur, euidenter appareat, eas ob illorum hæreticorum erroribus, non minus, quam lucem à tenebris, diſtare; ſiquidem paſſim in libris externa, & interna mortificatio valdè rigida, Angelica vitæ puritas, falſi, ac remiſſi otij fuga, vitæ omnium exercitium, perfectæ Chriſti imitatio, eiſque crucis amor, proprii iudicij, ac voluntatis intima abnegatio, Maiorum ſtricta obedientia, peculiariū reuelationum, ac viſionum abdicatio, pluraque alia his ſimilia, quæ prædicti hæretici omninò abhorrent, & damnant, expreſſiſſimè commendantur, ac efficaciffimè ſuadentur; ita, vt reuera nullus liber, qui acrius prædictos Illuminatorum errores, & deceptiones damnet, huc vſque ſcriptus inueniatur, vt legenti manifeſtum erit.

Deuiſſent tandem prædicti aduertere regulam illam, quam expurgatorium Romanū in inſtructione ad eos, qui libros ſunt expurgaturi, in titulo de correctione librorum §. 4. tradit, quod ſcilicet, quando author aliquis in vno loco loquitur clarè, & in altero obſcure, reducendus eſt locus obſcurus ad clarum. Si enim regulam hanc obſeruaſſent, nullatenus de ſinceritate, ac veritate doctrinæ huius libri vnquam dubitaſſent; ſiquidem cum toties adèd clarè loquatur Venerabilis noſter IOANNES circa reprobationem falſi illius otij, ſuſpenſionis, & quietis Illuminatorum, vt cap. præced. num. 6. vidimus; necnon circa alia omnia, quæ in fine numeri præcedentis reuulimus, in quibus omnes prædictorum hæreticorum errores adèd clarè damnat; deuiſſent ſanè, ne forte aliquam locutionem obſcuram, vel minus claram in illo inuenerunt, ad tot locutiones claras (iuxta prædictam Expurgatorij regulam) eam reducere; quod ſi feciſſent, nullatenus ſiniſtrè de prædictis propoſitionibus iudicaſſent, ſed quia hæc omnia, quæ diximus, noluerunt aduertere, nihil mirum quod

13.

14.

k

offen-

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI
124

offenderint, vbi nulla offensionis occasio erat, & quod in rebus adeò clari, & apertis cæcurerent. Et hæc de prima causa, vnde prædictorum deceptio circa huius doctrinæ iudicium, eiusque sinistram suspensionem emanauit.

25. Secunda verò causa eiusdem deceptionis, fuit defectus tum eruditionis, ac lectio- nis librorum SS. Patrum, ac Doctorum Mysticorum, qui de his materijs agunt (quæ- uis forsitan in alijs materijs scholasticis ineruditi non sint) tum etiam (& hæc est 2. causa) defectus experientia: de his rebus Mysticis; vtramque enim, scilicet ingenium eruditionem, ac experientiam, ad rectum iudicium de his rebus adeò subtilibus ac reconditis perfectè ferendum, necessariam esse satis capite 7. SS. Patrum testimonij manifesta que ratione ostendimus. Vnde nihil mirum, quod his deficientibus, re- ctum quoque iudicium deficiat, veraque doctrina cum falsa confundatur, ac lux pro tenebris habeatur.

26. Quibus omnibus sic in communi obseruatis, superest modo, vt ad singulas pro- positiones, de quibus prædicti sinistrè suspicari sunt, quasque sigillatim notatæ, in particulari descendamus, earumque Catholicam veritatem, fidei nostræ, ac Sancto- rum PP. doctrinæ omnino conformem esse manifestè ostendamus: quod factum diffi- cile non erit, quia reuera, vt iam diximus, tota Mystici nostri Doctoris doctrina, qui- sim in Sanctorum PP. illustriumque Doctorum libris continetur: id autem in se- cunda huius Elucidationis Theologicæ parte præstabitur per singulas propo- sitiones, prout ab illis notatæ sunt, suo ordine discurrendo, singulisque gen- uinam de- clarationem, & elucidationem adhibendo. Vnde ad hoc propositum merito applicari possunt optima quædam verba D. Prosperi, quæ in præfatione responsionis ad ce- pita Gallorum, pro D. Augustini doctrinæ defensione in hunc modum præteristi.

27. *Doctrinam, quam sanctæ memoriæ Augustinus Episcopus (dicere nos possumus, quia Mys- ticus Doctor IOANNES A CRUCE) per multos annos Apostolicè assouit, literisque re- uendauit, quibusdam visum est, aut non intelligendo, aut intelligi eam nolendo, reprehendere. Et hoc quasi compendium cognitionis, his, qui iudicio eorum ducebantur, afferre; vt quæ in libro prædicto viri damnabilia reperi: iactabant, breuium capitulorum indiculo publicarent, atque commens, & detestationem eius, quem impeterent, obicerent, & ab his, quæ infamassent, curam externæ lectorum auerterent. No ergo hanc persuasionem temere quis recipiat, & talis patet sensum scripti Catholici in esse Doctoris, qualem eum, qui frustra calumniantur, ostentant: singula capitula, que rationis titulo prænotarunt, breui, & absoluta professione respondeo, in nullo recedens à tria- uenturum diffinitionum, quæ in sancti viri disputationibus continentur, vt facile, vel tenui diligentia ab- uertat inspector, quàm iniustus opprobrijs Catholici prædictoris memoria carpatur. & in quod per- catum cadant, qui aliena instigatione commoti, scriptorem celeberrimi nominis promptè habent culpæ, quàm nosse.*

Hæc D. Prosper circa Augustini propositionum, quæ à plerisque grauius vici- tamque suspectæ fuerant notatæ, defensionem; hæc etiam nos circa Venerabilis con- fessi IOANNIS propositionum, quæ etiam ab aliquibus notatæ sunt, de- fensionem, proportionem seruata dicimus.

(:.)